

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88

Politikai napilap

Egyes szám ára: 100 korona
Előfizetési ár egy hóra 35,000 K

Az egészségügyi intézet

A nemzetgyűlés a múlt héten szavazta meg a Rockefeller alapból létesítendő Egészségügyi Intézet felállításáról szóló törvényjavaslatot és már épül is az Intézet, hogy a magyar közegészségügyi tudományok díszes hajlékot nyújtva, felvegye a harcot a fajtánkat pusztító nagy népbetegségek, járványok ellen. Az intézet nagyszabású építkezése a népjóléti és munkaügyi miniszterium ellenőrzése és vezetése mellett történik, teljesen az amerikai Rockefeller alap által rendelkezésre bocsátott pénzből, amely meghaladja a húszmilliárd magyar koronát; az épületek befejezése 1927 elejére köttetett ki. Működése ki fog terjedni minden közegészségügyi vonatkozású vizsgálat és kísérlet elvégzésére, a védő és gyógyító savók, szérumok kipróbálására és nagyban való előállítására; laboratóriumában mindenféle anyagvizsgálatot és elemzést elvégez; a gyakorlati közegészség-tan minden eddigi tudományos eredményét felhasználva arra, — hogy főleg a járványok leküzdésében segítségére legyen a hivatalos szolgálatnak.

Ilyen intézményünk eddig Magyarországon nem volt, a közegészségügyi vizsgálatokat és a tudományos anyag feldolgozását sokkal kisebb arányokban, különböző intézetek végezték. Most ez természetesen igen kibővíült keretekhez jut az új Intézet által, amelyeknek óriási közegészségügyi jelentősége nem is szorul magyarázatra. Természetes, hogy a már meglévő, — ilyen jellegű intézmények apróbb hatáskörben tovább is működni fognak, hiszen még csonka országunk ezirányú követelményeit sem tudtuk eddig kielégíteni. Nem kétséges azonban, hogy az új Intézet nagy lépéssel viszi közelebb nemzetünket a Nyugat gazdag országainak egészségügyi és népvédelmi szempontból jóval fejlettebb állapotához, egyben pedig a Balkán felé új tudományos központot alkot, amelynek talán még a közegészségügyi vonatkozásokon jóval túlmenő jelentősége is lesz.

A magyar közönség mindezért csak hálával gondolhat arra a nemzetre, mely olyan egyéneket termel ki magából, mint az öreg John D. Rockefeller, aki agg korára büszkén tekinthet végig a világon: mindenütt, ahol az Ember egészségéért küzdenek, élvezik az ő segítségét. Kötelességünket teljesítjük, midőn meghajlítjuk az elismerés és köszönet lobogóját a nemes szívű emberbarát előtt és azt kívánjuk, legyen ez az új Intézet is újabb fellegetvára a magyar alkotó Géniusnak.

Merénylet Mussolini ellen

Róma, november 5. A Stefánia iroda jelenti: A rendőrség nemrégiben azt a bizalmas értesítést kapta, hogy Mussolini ellen merényletet készítenek. A rendőrség meggyőződött arról, hogy e híradások igazat mondanak. A merényletet november 4-én, a győzelmi emlékünnepeken akarták végrehajtani. Tegnap reggel a rendőrség váratlanul rajtütött a Chigi palota közvetlen szomszédságában levő Dragoni szálló egyik szobájában az összecsküvő társaságon. A szobában Zaniboni, volt ellenzéki képviselőt épp abban a pillanatban érték tetten, amidőn már minden előkészületet megtett a bűnös merénylet végrehajtására. Ugyanabban az időben Turinban letartóztatták Capello nyugalmazott tábornokot, aki éppen vonatra akart szállni, hogy külföldre menjen. — Mindkettőt átadták az illetékes ha-

tóságoknak. Az első kihallgatás eredményeképpen utasítást adtak az illetékes hatóságoknak, hogy haladéktalanul szálljanak meg a római nagy Orientől függő minden szabdkörműves páholyt.

Róma, nov. 5. (Wolff.) A Stefánia iroda jelentése szerint egész Olaszországban nagy izgalommal fogadták azt a hírt, hogy Mussolini ellen irányuló merényletnek jöttek nyomára. A lapok külön kiadásban közölték a híradást s felháborodva itélik el a bűnösöket. Mussolini köriratot intézett a megyei főnökökhöz s utasította ezeket, hogy akadályozzák meg az esetleges megtorló rendszabályokat. A fascista párt vezetősége megparancsolta valamennyi olasz fascistának, mi szerint az ellenféllel szemben tartózkodjanak mindenféle erőszakos cselekménytől.

67 szótöbbséggel a fajvédő jelölt jött be Letenyén

Letenye, november 5. Ma reggel nyolc óraker kezdődött meg a letenyei választás Fitz Artur dr. keresztény nemzeti gazdasági párti és Somogyi Béla dr. fajvédő között a pótválasztás, miután az alapválasztáson Pozsegár, a nem hivatalos egységspárti jelölt kibukott.

A két párt között a pótválasztás természetesen rendkívül heves korteskedés előzte meg. Fitz támogatására megjelent a kerületben Vass József népjóléti miniszter, továbbá a nemzeti keresztény gazdasági párt részéről Huszár Károly vezető sével több képviselő.

Lent vannak a fajvédő vezérek

is: Gömbös, Eckhardt, Ulain, Kiss Menyhért, Zsirkay, Budaházy Miklós, Péter Bónis Arkangyal, kik eddig alig tapasztalt heves korteskedést fejtettek ki. A választás végeredményéről az alábbi táviratok számolnak be:

Nagykanizsa, november 5. A letenyei választáson magánértesüléseink szerint Somogyi Béla dr. 87 szótöbbséggel győzött. Az eredmény kihirdetése holnap délelőtt 11 órára várható. (MTI.)

Letenye, november 5. Somogyi Béla dr. 67 szótöbbséggel győzött. (MTI.)

8 óras ülésen tárgyalja a Ház a költségvetést

Végleg elintézték a pengőjavaslatot — Viczián és Esztergályos összecsapása a mozirendelet körül

Budapest, nov. 5. A nemzetgyűlés ülésén folytatta a pengőjavaslat részletes tárgyalását.

A 18. szakasznál Sándor Pál szólalt fel. Hibáztatja, hogy a pénzügyminiszter a vámpilletékek kúcsát magasán állapítja meg aranykoronában, ami ellenkezik a jelen törvény intencióival.

Malasits Géza szerint a pengő tekintélyét járatták le azzal, hogy a vámpénzt aranyban követelik. — Csatlakozik Sándor Pál indítványához.

Bud pénzügyminiszter: Ez a szakasz nem azt mondja, mintha a vámpot nem lehetne pengőben fizetni. — Minden új valuta bevezetésénél azonban bizonyos ideig fenntartják

a régi pénzeket. Ez csak egy átmenet. A 14.500-as szorzószámra egyelőre szükség van. Az arany és a pengő között idővel egy fix reláció fog kialakulni.

Kéri a szakasz eredeti szövegének elfogadását. — A nemzetgyűlés ilyen értelemben dönt.

Az utolsó szakaszról Szakács Andor egy új szakaszban a beiktatását javasolja, amely szerint, aki pénzváltásnál és a pénzértékek átszámításánál bárkinek tudatlanságával vagy járatlanságával visszaél és ezáltal magának vagy másnak jogtalan előnyt, hasznot szerez, büncselekményét követ el.

Bud pénzügyminiszter helyesli a felhozott indokokat, mert a legszi-

gorubb büntetést érdemelnek azok, akik visszaélnék az emberek járatlanságával, azonban az érvényben levő büntető törvények megadják a módot, hogy ezeket a visszaéléseket megtoroljuk és ezért az indítvány elvetését kéri.

A nemzetgyűlés többsége elveti Szakács Andor indítványát.

Ezután az elnök bejelentette hogy a költségvetés tárgyalásával kapcsolatban már ma életbe lépnek a 8 óras ülések.

Temesváry előadó részletesen ismertette az államháztartás helyzetét. A költségvetés hosszú idő óta az első, amely nem adócsökkentést tartalmaz. A forgalmi és a házhásonrészesedés leszállítása azt mutatja, hogy a kormány méltányolja az adófizetők helyzetét. A költségvetés, amely 27.6 millió aranykorona felesleggel zárult, annak is bizonyítéka, hogy a magángazdaság helyzete is erősödött.

Kéri a költségvetés elfogadását.

Farkas István az első szónok: — Hangoztatta az előadóval szemben, hogy a fogyasztók tízezrei nyomorognak az országban. A kormány a legtöbb bevételt a fogyasztási adókból éri el, ami helytelen, mert az a kispolgárokat sújtja.

Tiltakozik a mandátumok meghosszabbítása ellen, majd a gyűlékezési és egyesülési jog terén a szocialdemokrata pártot ért sérelmeket teszi szóvá. Hibáztatja a sajtóügyek kezelését. Általános amnesztiát követel a politikai bűnösök számára, ugy azonban, hogy az emigránsok is hazatérhessenek. — Munkásjóléti intézmények létesítését sürgeti.

Határozati javaslatot nyújt be, amelyben kéri a Népszava kolportázsának visszaadását, továbbá annak a kimondását, hogy a nemzetgyűlés mandátuma az összes üléstől számított 5 év alatt lejárt tekintet nélkül az országgyűléssé való átalakulásra. Nyújtson be a kormány új választójogi javaslatot az általános egyenlő és titkos választójog elve alapján. — Foglalkozik a Lendvai István Szeitovszky elnökhöz írt levelével.

A költségvetést nem fogadja el.

Mivel az ülésteremben csak 16-an vannak, elnök az ülést felfüggeszti.

Pár óras szünet után negyed 5 óraker nyitotta meg az ülést újból az elnök.

Kabók Lajos szólal fel:

— Az adózás rendszerét bírálja és adókönyvitéseket követel.

Az elnök napirendi indítványt tesz, mely szerint a Ház holnap délelőtt 10 óraker tart ülést és azon a pengőjavaslat harmadszori olvasása és a költségvetés tárgyalása szerepel.

Viczián István személyes kérdésben visszautasítja Esztergályos Jánosnak egyik mai közbeszólását, amellyel a mozirendelet ügyét érintette.

Esztergályos kijelenti, hogy a mai közbeszólás nem tőle ered, azon-

ban azonosítja vele magát. A most-
rendeletet rablásnak tartja.
E kijelentésért az elnök rendre-
utasítja.

A továbbiakban kétségbevonja a
felolvasott levél eredetét és meg-
ígérte, hogy bizonyítani fogja régi
vadásait.

Viczián felmutatja az eredeti le-
velét. A levél írója nevének és pon-
tos címének feltüntetésével.

Ezután az ülés este 6 órakor vé-
get ért.

A debreceni egyetem üdvözlő a százéves Akadémiát

Megírtuk, hogy a Magyar Tuda-
mányos Akadémia ünnepségére a
debreceni egyetem részéről küldött-
ség élén Lencz Géza dr. rektor uta-
zott Budapestre. — A Tisza István
Tudományegyetem küldöttjei a leg-
szívesebb fogadtatásban részesítet-
ték és megjelentek egy a banket-
ten, mint a kultuszminiszternél.

Természetesen a magyarok nem
igen juthattak szóhoz, mert inkább
csak a külföldi vendégek mondot-
ták el üdvözlőiket. Ezért a Tisza
István Tudományegyetem is írás-
ban küldi el üdvözlését az Akadé-
miának. — Az üdvözlés így szól:

Nagyméltóságn

Berzeviczy Albert Urnak,
a Magyar Tudományos Akadémia
Elnökének
Budapest.

A debreceni Tisza István Tuda-
mányegyetem, a magyar lélek ti-
szántuli képviselője ünnepi érzel-
mekkel vett részt a tudományok
Akadémiájának, a magyar lélek
legmagasabb inkarnációjának év-
százados ünnepén, hogy annak gaz-
dag múltjából tanuljon a jövőben
hasznossá lenni, a magyar kultúra
legmagasabb fényében, a magyar
kultúra jövő, nagy feladataiért lel-
kesedni, a Gondviselő iránti hálá-
datossággal a nemzeti szellem mult
és jelen bizonyítványaiért, kik eb-
ből a magyar földből kitörölhetet-
lenül újra támadnak és azért a sze-
rény helyért, mely nekik, a kezdő
munkásnak eme szellem veterán
küzdőjéi között jutott.

Legyen a most lezajlott nagyszé-
rű ünnep forrása a legnagyobb ma-
gyar íző lelkeivel felszított újabb
nemzeti reneszánsznak s egy jobb
jövő szövegeiben a magyar kultúra
újabb fénykorának a Magyar Tuda-
mányos Akadémiának búban-de-
rűben bölcsnek bizonyult vezetése
alatt.

Debrecen, 1925. november 5

Kiváló tisztelettel

Dr. Lencz Géza,

A Tisza István Tudományegyetem
e. i. Rectora.

Engedélyezett nyűjtések

A belügyminiszter a vallás- és
közoktatásügyi miniszterrel egyet-
értve megengedte, hogy a debrece-
ni tanítók segélyegyesülete ez év
folyamán az illetékes törvényható-
ság első tisztviselője által megállá-
pítandó napon át gyűjtőivel Debrecen
város területén a reformá-
tus és községi jellegű tanintézetek-
ben pénzbeli adományokat gyűjt-
hessen.

A belügyminiszter a népjóléti
miniszterrel egyetértve megenged-
te, hogy a debreceni Zita hadiárva-
ház igazgatósága a gondozása alatt
álló hadiárva felruházása javára
két hónapon át gyűjtő-ívekkel Deb-
recen város területén pénzbeli és
természetbeni adományokat gyűjt-
hessen.

Lendvai István durva kirohanása a nemzetgyűlés elnöke ellen

Nagy felháborodást keltett a támadás — Holnap szóváltászik a
nemzetgyűlésen

A parlament folyosóján nagy
megütközéssel beszéltek a nemzet-
gyűlési képviselők Lendvai István
tegnapi nyílt leveléről, amelyet
Szeitovszky Béla házelnökhöz inté-
zett és benne többek között a kö-
vetkezőket írja:

„Méltóságod a Tisza István gróf
és Náray Lajos volt házelnök em-
lékére állított emlékművön meg-
változtatta azt a feliratot, amely
rémuralmi időkről beszélt és átha-
misította arra a megállapításra, —
hogy azok forradalmi idők voltak.
Csekélységem, mint Cegléd városá-
nak nemzetgyűlési képviselője, —
kénytelen vagyok kijelenteni, mi-
szerint Méltóságod ezzel a cseleke-
detével három főbenjáró bűnt kö-
vetett el: gyávaságot, történelem-
hamisítást és halottgyalázást. Aki
ekkorát vétett mint magyar ember
nem működhet tovább, sem mint
házelnök, sem mint nemzetgyűlési
képviselő. Méltóságos uram, ön-
maga cselekedte, hogy többé a ma-
gyar nemzetgyűlésben a gyáva-
ság, történelemhamisítás és halott-
gyalázás feléte árnyéka nélkül
meg nem jelenhet. Méltóságodnak
azt üzenik a kalocsai halottak, —
hogy ezért a tettéért a politikai ha-

lottak közt a helye.”

Lendvainak ez a példátlanul
durva és igazságtalan kirohanása
nemesek a kormánypártban, ha-
nem az ellenzékben is nagy meg-
ütközést keltett és nyomban meg-
indultak a tárgyalások abban az
irányban, hogy miképpen lehetne a
Ház elnökének ezért a méltatlan
támadásért elégtételt nyújtani
Lendvayval szemben. Szeitovszky
Bélának az az álláspontja, hogy ő
a maga részéről nem teheti szová
ezt a kérdést és nem teheti meg azt
sem, hogy Lendvay Istvánnal po-
lémiába bocsátkozzék.

Eppen ezért végül is abban tör-
tént megállapodás, hogy a nemzet-
gyűlés holnapi ülése előtt Hedry
Lőrinc kormánypárti képviselő, —
után peadig egy ellenzéki képví-
selő teszi szová napirend előtti fel-
szólalása keretében ezt a kérdést és
azután Szeitovszky házelnök nyom-
ban reflektálni fog ezekre a felszó-
lalásokra és részletesen kifejti áll-
áspontját ebben az ügyben. Politi-
kai körökben arra számítanak, mi-
szerint ez a parlamenti demon-
stráció élénk tüntetéssé fog kiala-
kulni Lendvay Istvánnal szemben.

A halálraítélt bombamerénylő a tábla előtt

A Márfy-féle bűnügy felelősvitelt tárgyalása — Érdekes
bejelentés: Kiss Ferenc Kohn Nándor házában tartózkodik

Budapest, november 5. Ma reg-
gel föltizkor nyitotta meg Nyíró
Géza táblai tanácselnök a Márfy-
féle bombamerénylet felelősvitelt
főtárgyalását.

Kéler Béla főügyész állott fel
felszólalásra, aki azt az indítványt
terjesztette a tábla elé, hogy az el-
ső fokon felmentett Kiss Ferencet,
mintán a nyomozás adatai szerint
tartózkodási helye ismeretlen, kö-
röző-levél útján kerítse kézre és áll-
ítsa a bíróság elé.

A védő felszólalása után Marzell
János dr. tett nagy meglepetést
keltő bejelentést, amennyiben ki-
jelentette, hogy biztos értesülése
van arról, miszerint Kiss Ferenc
nem Pécsen, hanem Budapestben
tartózkodik és pedig menyasszo-
nya atyjának: Kohn Nándornak a

házában.

Az elnök a bejelentéseket tuda-
másul vette s kihirdette a tábla
azon határozatát, mely szerint in-
tőzkedni fog az iránt, hogy Kiss
Ferenc a legközelebbi idő alatt a
bíróság elé kerüljön.

Az ismertetések után Zachár Ist-
ván táblabíró a nyomozási eljárás
kezdését, Radó József rendőri ki-
hallgatását ismertette.

Az előadó bíró ezután sorban is-
mertette a bombamerényletek
ügyét, majd a 101-es bizottság fe-
nyegető leveleiről emlékezik meg
és ismerteti az iratokat.

Teljes részletességgel ismertette
a főtárgyalás lefolyását és a tanu-
vallomásokat is.

A tárgyalást holnap folytatják.

Gyászbeszédet alkalmával

győződjön meg a

FEHÉRTŐI temetői intézetben

Dégenfeld-tér 4. (saját ház).

tapasztalható olcsó árakról

Tisztviselőknek, vasutasoknak

kedvező fizetés feltételek mellett **NAGY ÁRENGEDMÉNY.**

Mielőtt beavatárlását bárhol eszközölné, győződjön meg vételek-
lezeitség nélkül, árának olcsóságáról. **Nagy rakár!** Bus
választék! **Költségvetés díjtalan.**

TELEFON: Éjjel 11—85. Nappal 11—85. sz.

2:1-re győztek az olaszok a jugoszlávok ellen

A vasárnap Budapesten szereplő
olasz válogatott tegnap délután
Páduában játszott Jugoszlávia vá-
logatottjai ellen és azt könnyű já-
ték után 2:1 arányban legyőzte. Az
olasz szövetségi kapitány szerint a
mérkőzést próba-galoppnak tekin-
tették az olaszok és a látott formák
alapján az olasz válogatott 8-án a
következő összeállításban veszi fel
a küzdelmet a magyar válogatot-
tal:

Combi—Allemandi, Bellini—Du-
goni, Bernardini, Gangini—Conti,
Schiavio, Della Valle, Magmowi,
Cerenini. Tartalékok: De Pra, Ba-
lancieri.

Sztrájkba léptek a pesti autótaxik

Budapesti tudósítónk telefonje-
lentése: Éjjel fél 1 órakor a buda-
pesti autótaxi vállalat soffőrejei el-
határozták, hogy sztrájkba lépnek,
mert a vállalat nem akarja nekik
a napi 90 ezer korona bért megfi-
zetni, hanem csak 70 ezer koronát
akar adni.

Új rendelet a főpincéerekről

Budapest, nov. 5. A kereskedelmi
miniszter rendeletet adott ki, mely-
ben megállapítja a vendéglői és ká-
véházi főpincér alkalmazásának fel-
tételét. Elrendeli, hogy vendéglői
és kávéházi iparban főpincéri mi-
nőségben csak olyan egyén vehető
alkalmazásba, aki az illető iparban
fennálló szakmába vágó szakkép-
zettséggel rendelkezik vagy ennek
hiányában igazolja, hogy két éven
át e szakmába való munkát vég-
zett. Ez a rendelkezés nem vonat-
kozik azokra, akik a rendelet kihir-
detésének idején főpincérként alkal-
mazásban vannak, vagy a rendelet
kihirdetését megelőző időben leg-
alább 6 hónapon át főpincéri alkal-
mazásban állottak. A rendelet ellen-
i kihágás egymillió korona pénz-
büntetéssel büntetendő.

Az erdélyi-est

Debrecen jótékony hölgyei és a
debreceni Székely Társaság novem-
ber 14-én este 8 órai kezdettel rende-
zik az Arany Bika-disztermében az
Erdélyben szenvedő magyar tanuló
ifjúság javára nagyszabású műso-
ros Erdélyi-Estjüket. A diszvédnök
séget Bethlen István gróf és Teleky
Pál gróf vállalták, akik közül utób-
bi megígérte feltétlen megjelenését
is. A fővédnöknek Práter Erzsébet
és Konecz Aurélné lesznek, míg a
védnöki karban helyet foglal a
Tiszántul minden kimagasló társa-
dalmi előkelősége és urasszonya.

Az estély műsora a következő:
1. Rossini Tell Vilmos nyitánya,
előadja a Máv. Egyetértés filhar-
monikus zenekara. 2. Erdélyi képek,
előadás vetített képek kíséretében.
Szilády Zoltán dr. egyetemi m. ta-
nár. 3. Énekel K. Voith Ilorka ope-
raénekesnő. Forrai István karmagy
zongorakíséretével. 4. Szavai Sze-
kér Palika. 5. Élőkép: képek Erd-
ély kulturájából. Előadja 80 debre-
ceni urhölggy.

A műsort reggelig tartó tánc kö-
veti.

A meghívók kiküldésén most fá-
radozik a többszáz főből álló rende-
zőbizottság. Meghívóra igény a Kol
légióm 38. számú szobájában jelen-
tendő be. Jegyeket meghívó előmuta-
tása ellenében Molnár Ferenc utó-
da, Balogh és Riskó dívatárnyitelté-
ben válthatók. (Városbánya alatt.)
Miután az összes helyek számozva
lesznek, a nagy érdeklődés miatt fa-
násos a jegyeket előre megváltani.

Wencenbach a bécsi világhírű orvos-professzor előadást tart Debrecenben

Szerinte a debreceni egyetem, ha kiépül, a világ első egyeteme lesz

K. J. Wencenbach, a bécsi egyetem világhírű belgyógyász professzora a debreceni Orvosegyesület meghívására Debrecenbe jött, hogy megtartsa előadását a szívbajok diagnosztikájáról és terápiájáról. Wencenbach dr-t tudományos körökben a világ egyik legkiválóbb szívspecialistájának tartják, akinek a bécsi egyetem még a háboru előtt azzal a céllal kínálta fel az egyetemi katedrát, hogy visszaállítsa a bécsi egyetem régi fényét és világhírét.

Wencenbach dr Debrecenbe jövele főleg Molnár Elek egyetemi magántanárnak köszönhető, aki az elmúlt évben Wencenbach dr bécsi klinikáján folytatott tudományos tanulmányokat.

Wencenbach dr előadását debreceni orvoskörökben igen nagy érdeklődés előzte meg s így érthető, hogy a *belklinikai telep előadóterme zsúfolásig megtelt orvosokkal és orvosnövendékekkel.*

Az előadás esti fél 7 órakor vette kezdetét, amikor is Wencenbach dr lelkes tapsok között a debreceni Egyetem tanárainak kíséretében elfoglalta az előadóterem katedráját.

Az előadásnak — az előadó személyén kívül — Sontag Félix egyetemi tanár, az egyetemi gyermek-klinika vezetőjének magyar illetve német nyelven elmondott üdvözlő beszéde adott ünnepélyes jelleget, a melyben a felszólaló annak az örömeinek adott kifejezést, hogy a bécsi Egyetem világhírű professzorát a debreceni Egyetem falai között üdvözölheti.

Wencenbach professzor megköszönve az üdvözlést, megkezdte német nyelven előadását, melynek bevezetéseként elmondotta, hogy ő tulajdonképpen *holland származású s innen van a magyarok iránti nagy szimpátiája.*

A Reformáció volt az, — mondotta Wencenbach — amely ezt a két nemzetet lélekben örökre egybekapcsolta s amikor én rokonszenvet érezek Magyarországra iránt, akkor tulajdonképpen az őseitől örökölt tradíciókat ápolom.

Ezután elmondotta, hogy hosszú évekig egy kis hollandi városkában volt gyakorló orvos, az itt folytatott tanulmányai és a szorgalmas kutató munka alapján lett azzá, ami.

Majd áttért az előadás tulajdonképeni tárgyára, a szívbajok diagnosztikájának és terápiájának ismertetésére.

Wencenbach professzor hollandi akcentussal kevert német nyelven beszél, rendkívül válogatott szavakat használ s közvetlen előadó-módot humoros betűzdelésekkel fűszerezi, mindezek dacára előadása csak orvosoknak való, éles, szabatosan körülírt vonalakban ismertette a mai, tehát a legmodernebb szív-terápia alapvető elemeit, kifejtette a szívbaj keletkezésének különböző módjait, külön fejezetet szánt a szívhagoknak és röviden vázolta a szívtherápia jövőbeni perspektíváit. Előadása annyiban volt szemléltető, hogy a debreceni belgyógyászati klinika tudományos szempontból speciális két szívbetegét használta fel előadásának élénkebbé tételére.

Az esti fél 9 órakor véget ért rendkívül magasszintű előadás ért dr Sontag Félix egyetemi tanár mondott köszönetet, amelynek elhangzása után a közönség percekig állva tapsolt.

Wencenbach professzor, aki a debreceni Orvosegyesület illetve dr Molnár Elek egyetemi magántanár vendége, tegnap megtekintette az egyetem épületeit. Az idő előrehaladtával miatta nem kérhettünk nyilatkozatot magától Wencenbach professzortól debreceni impresszióit illetően. Erre vonatkozólag Csiky József dr egyetemi tanár volt szíves a szükséges felvilágosításokat a következőkben megadni:

— A tanár ur legnagyobb elra-

Szekér és autó karambolja a halápi országúton

Az autó utasait sértetlenek maradtak

Tegnap az esti órákban könnyen végzettsé válható autó baleset történt a halápi országúton. Hét óra felé járt az idő, amikor Boross Tóby Istvánné „Ansaldo” kocsiján a város felé igyekezett. Utközben szembetalálkozott egy halápi gazdálkodó szekérével, mely Haláp felé igyekezett. A szekér elé fogott lovak az autó reflektorlámpájától és motorjának bugásától megbokrosodtak s a szekeret az országúton keresztbe fordították. Bár az autó sofőrje, — a veszedelmet látva, — lassított, az összeütközés

mégis kikerülhetetlen lett: az autó beleszaladt a szekérbe. Az összeütközés következtében az autó motorjának hűtője és lámpája, valamint az első kerekek sárhányói összetörttek. Az autó utasainak azonban szerencsére semmi bajuk nem történt. A balesetet a késő esti órákban jelentették a rendőrség központi ügyeletére.

Mint érdekességet említjük fel azt, hogy Boross Tóby Istvánné autóját ez alkalommal már a harmadik karambol éri, de mindegyik szerencsésen végződött.

Aki a saját zsebéből fizette ki „hullája” szállítási költségeit

Onozott koporsóban utazott három óra hosszat

Olaszországot hetek óta egy festő művész fakirnatványai tartják lázas izgalomban. Manetti János festőművész rájött egy fakirnatvány végignézése után, hogy benne hasonló képességek vannak. Eleinte rövidebb, majd hosszabb ideig tetsz halottá tette magát. Koporsóba záratta magát és 30 percre elásták a földbe.

Legutóbb Alessandriában, egy Milánótól három órányira fekvő olasz városban végzett érdekes kísérletet. Manetti az állomáson saját zsebéből fizette ki hullája szállítási díját, ami nem ment simán, mert a pénztáros az élő ember díját akarta behajtani, Manetti azonban kijelentette, hogy ő mint hulla fog utazni. Mikor végre megegyeztek, Manetti elszitt egy cigarettát, majd mindkét hüvelykujjával leszorította nyakán az ütőeret, pár pillanat alatt elsápadt és valóban, mint a hulla, esett az orvosok karjába.

Cinkkoporsóba fektették, ónnal légmentesen lezárták s aztán szokás szerint fakoporsóba helyezték, majd leszögezték. A nevető „gyász-kíséret” vállára kapta a koporsót és eljenzés közben berakták a vagonba, melyre feltették a táblát is: „Halottszállítás, gyász-kísérettel.” Utközben félóránként kopogtattak

a koporsón, mire Manetti egy-két másodpercre magához tért és „kész, mehet tovább” szavakkal jelezte, hogy nincs baj.

Milánóban rengeteg ember várta Manetti, akinek „holttestét” a sportpalota nagytermében „ravatalozták” fel. A koporsó felnyitása halott csöndben folyt le. Manetti valóban halotthoz hasonlított.

Manetti néhány pere alatt — a jelenlevők nagy megkönnyebbülésére — életre kelt, felhajtott egy nagy pohár konyakot és cigarettára gyújtott, majd vidáman magyarázta, hogy ime, nem nagy művészet a meghalás és felébredés.

Vajna Imre impozáns temetése

A részvét impozáns megnyilvánulása mellett helyezték örök nyugalomra Zsákan Vajna Imre földbirtokost, Csonka-Biharvármegye törvényhatósági bizottságának köztisztviselő tagját. A temetési szertartást Falussy Sándor és Juhász Sámuel ref. lelkészek, továbbá Bogavic görög keleti főfelügyelő végezték. A sírnál a zsáki kaszinó nevében Baresay Károly mondott bucsubeszédet.

A derecsket vicinális meghosszabbítása

Szerdai számunkban részletesen megemlékeztünk a kerületi kereskedelmi és iparkamarának a kereskedelemügyi miniszterhez intézett felterjesztéséről. A felterjesztés célja, hogy engedélyezze a kormány a Debrecen—derecskei vasúti vonal előbb Berettyóújfalui, azután folytatólag Sarkadig leendő kiépítését. Benne ki van fejtve, hogy Nagyvárad elszakítása folytán Berettyóújfalui és vidéke kereskedelmi és ipari körzetét elvesztette. Fekvése és adott viszonyai folytán szükségképpen Debrecen felé gravitál. Szükséges tehát a vonalrész kiépítése részint az amugy is nagy mértékben pangó kereskedelmi és ipari életünk intenzívebbé tétele szempontjából, részint a nem kevésbé fontos állami érdekvédelem szempontjából.

Ezen felterjesztéssel egyidejűleg a kamara átiratot intézett Hajdúvármegye, Debrecen város és Biharvármegye törvényhatóságaihoz is. Felkérte őket, hogy a vasútvonal létesítése érdekében szintén irjanak fel a kormányhoz.

Hajdúvármegye rendkívüli közgyűlése ma tárgyalta eme közgyűlési eljuttatott jelentést. A közgyűlés egyhangulag magáévá tette az átiratot. Pártolja a tervet és elhatározta, hogy sürgős feliratot intéz a m. kir. kormányhoz, a vasútvonalnak Derecskétől mindössze 12 kilométernyire fekvő Berettyóújfalui s onnan tovább Sarkadig leendő kiépítése végett, a kamara átiratában szépen és részletesen kifejtett és a közgyűlés által magáévá tett indokokról fogva. Mind ezekről a kamarát értesíti.

Talán nem érdektelen, ha megemlítjük, hogy a Debrecen—Derecske—nagyvárad helyiérdekű vasút 1894 december 8-án nyílt meg Debrecenről Derecskéig terjedő fő- és Sárándtól Nagyléta—Vértesig terjedő szárnyvonallal. E vasút az 1910-ik évben, a törvényhozástól nyert engedély alapján, Derecskétől Biharvármegyei új vonalat épített s a Biharvármegyei—nagyvárad vonal együttes használatára is engedélyt kapott. Ezt az új vonalat 1911 január 28-án nyitották meg.

Butorok

elismert lejobb minőségben és eredeti gyári áron

Debreceni Faipar r. t.

városi üzletben

KIRALY-UCCA 4. SZÁM

Előnyös fizetési feltételek.

Elsőrendű ural dívat

Szabóság

Zakó öltöny készítése 400.000 K
Zsakot " " 600.000 K
Frack " " 700.000 K
Telikabát készítése 400.000 K
Felelősség mellett.

Weitz Márton

Bercsényi u. 37. Sajtó ház.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

sejlemek, divatlanelek és mindenféle OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek.

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kíséreni.

Aszódi és Róth divatruház

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító.

Tisztviselőknek 5 százalékos kedvezmény.

Színház

Csokonai színház műsora:

Nov. 6-án: *A csirkefogó*. Bohózat. D) bérlet.
 Nov. 7-én: *A régi jó Budapest*. Operette. Bérletszünet.
 Nov. 8-án: d. u. 8 órakor *A bõregér*, operette, olcsó helyárrakkal. Este 7 és fél órakor: *Pintyõke* operette, Jackó Cia vendégfellépte.
 Nov. 9-én: *Pintyõke*, operette, Jackó Cia vendégfellépte. A) bérlet.
 Nov. 10-én: *Pintyõke*, operette D) bérlet, Jackó Cia vendégfellépte.
 Nov. 11-én: *Pintyõke*, operette B) bérlet, Jackó Cia vendégfellépte.
 Nov. 12-én: *Pintyõke*, operette C) bérlet, Jackó Cia vendégfellépte.

Színházi iroda jelentése:

"A Csirkefogó" ma pénteken D) bérletben. Szentes Ernõ a legnépszerűbb humorista legújabb szenzációs sikerü bohózatát ismétlik meg ma a színházban. A magyar levegõjü, minden frivolság és kétértelműségtõl ment bohózat, ötletes celekményével nagyszerűen mulattató és szórakoztató estét szerez mindenkinek.

"A régi jó Budapest" az utóbbi évek legnagyobb sikerére szert tett operette szombatra bérletszünetben van ismét másorra tűzve. Az állandó, zsufolt házak legjobb bizonyítékai annak, hogy ez a nagyszerű darab a Csokonai-színház pompás előadásában még hosszú ideig a színház műsordarabjának kell, hogy maradjon.

Sophie Saltanova és Alexander Nikitin, kik csodás táncművészetükkel csodálatra ragadják Debrecen közönségét is, ezúttal is minden este fellépnek *"A régi jó Budapest"* szenzációs sikerü operette előadásain.

"A bõregér", Strauss János legszébb operettje olcsó helyárrakkal, vasárnap délután 3 órai kezdettel az eredeti óriási sikerü kiosztásban.

Jackó Cia vendég szereplése. A világhírű film- és országosan megcsodált gyermekszínész-primadonna vasárnap este kezd meg 5 estére tervezett vendégjátékát a *"Pintyõke"* című operettben. Maga a darab érdekes meséjével és pompás zene-számaival, amelyeket a kis primadonna atyja, aki elismert karmester, szerzett, ezer alkalmat ad a napszerű Cia-nak bámulatos tehetségének kifejtésére, mely nem a gyermeknek betanított lecke felmondása, hanem egy Istenáldotta tehetség öntudatos alakítása. Szeged, Miskolc, Pécs, Sopron, stb. városokban, ahol a kis genie eddig művészetét bemutatta, nem győzött csodálattal betelni, úgyhogy minden városban, 20-25-ször kellett a darabot előadni. A címszereplő primadonnán kívül Szömörkényi Franciska, Szilágyi Marcsa, Tamás Benõ, Károlyi, Endrõdy, Kristóf, Csolnakkossy jutottak nagyszerű, hálás szerepekhez.

A mozgószínházak műsora:

Apollo: Attrakció, A Moulin fanfónia, fantasztikus filmregény 8 felvonásban. Kisérõ: Sic és a kenguru, burleszk.

Urania: Az utolsó férfi a földön, vígjátékattrakció 7 felvonásban. Kisérõ: Majomparádé, burleszk. E műsor a fővárosban zsúfolt házak előtt pergett le.

Vigszínház: Világfilm: Hét tenger ördöge, dráma két részben, 12 felvonásban, egy előadásban. Megragadó felvételek.

Hajdúvármegye nem hajtja végre a betegápolási költségek áthárításáról szóló rendeletet

Nem bír el a megye újabb 470 millió évi terhet — Hajdúvármegye közgyűlése — Hajduböszörmény nem veszi fel a kölcson

Hajdúvármegye tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen dr. Hadházy Zsigmond főispán gyen-gélkedése miatt dr. Pákozdy Sándor alispán elnökelt.

A tárgysorozat első pontja a betegápolási költségek kérdése volt, amelyet — mint azt már többször megírtunk — a belügyminiszter a törvényhatóságokra hárított. Az erre vonatkozó rendelet ellen a városok és megyék sorra tiltakozásokat fejezték ki, Borsodvármegye pedig egyszerűen megtagadta a rá eső magas összegek kifizetését. — Ugyanígy járt el Hajdúvármegye törvényhatósága is. A helyzet úgy áll, hogy a kirótt összeget csak pótdadával lehetne megszerezni, a pótköltségvetésbe pedig ilyenformán nem kevesebb mint 2387 millió koronát kellene beállítani. Ez 18 százalékos pótdadót jelentene, amit az adózók nem bírnának el. Az állandó választmány szerdán tárgyalta ezt az ügyet és úgy döntött, hogy a pótköltségvetést nem fogadja el és ezt indítványozza a közgyűlésnek is, amely tegnap ülésén kimondta, hogy a betegápolási terhek áthárítása ellen tiltakozik és a vonatkozó miniszteri rendeletet nem hajtja végre, hanem az ellen panasszal él a közigazgatási bizottsághoz. A közgyűlés annak a véleményének ad ki fejezést, hogy a miniszter a betegápolási költségeket emelheti, vagy csökkentheti a szanálási törvény alapján, azonban semmiesetre sem háríthatja ezeket a költségeket a törvényhatóságokra. Lehetetlen azt kívánni, hogy 4700 millió évi terhet átvállaljanak.

Végül is a közgyűlés egyhangúlag hozott határozattal megtagadta a tervek átvállalását.

A közgyűlés elhatározta, hogy az iskolán kívüli népművelés költsé-

geire minden polgárra 500 papirkoronát vetnek ki.

Az alispán jelentést tett arról, hogy Roskovitz Arthur ellen folyamatra tett sajtóperet megszüntették, miután Roskovitz bocsánatot kért. A közgyűlés tudomásul vette a bejelentést.

A Budapest felállításán szándékoltt játékbank ügyében a közgyűlés nem hozott határozatot, hanem a döntést a kormány bölcs belátására bízta.

Elhatározták még, hogy a törvényhatóság feliratban kéri a kereskedelmi miniszter a Debrecen—Devecser-vasútvonalnak Berettyóújfaluiig és tovább, Sarkadig való minél előbbi kiépítésére.

Foglalkozott a közgyűlés Nádudvar község kérelmével, mely arra vonatkozott, hogy a Nádudvar—Balmazújvárosi utat sorozzák a törvényhatósági utak közé és amint lehet, építsék ki. Ennek a kérelemnek teljesítését az állandó választmány nem indítványozta.

A közgyűlésen Boldizsár Zsigmond szóltal fel a kérelem teljesítése érdekében, amit a közgyűlés meg is szavazott.

Tudomásul vették Hajduböszörmény arra vonatkozó határozatát, hogy az 50.000 dolláros kölcsönt nem veszi fel, azért, mert a kormány a kölcsön felhasználására vonatkozó programot nem hagyta jóvá, csak részben. Így a legfontosabb részt, a kövezést nem tudták volna végrehajtani.

Elhatározta még a közgyűlés, hogy a megyei költségvetésben mutatkozó 673 millió korona hiány fedezésére kölcsönt vesz fel.

Néhány kisebb jelentőségű ügy letárgyalása után a közgyűlés 12 órakor véget ért.

Babonával vételeznek Debrecenben a baromfi-vész ellen

Feltöltik az elhullott tyukot az utszéli fákra Jóna István intézkedést sürget a babona megállítására

A közigazgatási bizottság tegnap délutáni ülésén Jóna István, a Gazdasági Egyesület elnöke igen érdekes javaslatot tett. Felhívta a bizottság figyelmét arra a különös babonára, mely Debrecen környékén is nagyon divatos. Úgy látja, hogy ez ellen senki sem tesz semmit, õsszel, tengeritõrés idején általában a legnagyobb arányú szokott lenni a baromfiak elhullása, amit a környéken úgy akadályoznak meg, vagy a vészt úgy gondolják megszüntetni, hogy az elhullott baromfiakat lábuknál fogva feltöltik az utszéli fákra. Így aztán megtörténik az, hogy még ott is, ahol leülnek nem félszkelni be magát a járvány, fellép, mert ilyen módon behurcolják.

Azt javasolja ezért, hogy a közigazgatási bizottság hívja fel a

esendõrség figyelmét arra, hogy ahol ilyen hulladékot megtalál, a legközelebbi lakókkal temettesse el. Így talán azok az emberek, akik meglátják, hogy hullát visznek fel akasztani, megakadályozzák azt és kényszerítik az illetõt, hogy elföldelje az elhullott baromfit.

A bizottság úgy határozott, hogy az elsõfoku közigazgatási hatóság figyelmét is felhívják erre az ügyre.

Tüdõs Kálmán dr. tisztifõorvos azt indítványozta, mondják ki azt is, hogy legalább 70 centiméter mélyen ássák el ezeket a hulladékot, mert különben ha csak felületesen ássák el, még jobban terjed ki a járvány, mintha a fákon lógna. A bizottság a határozatát ezzel kiegészíti tette.

A LUXUS cipõáruház

étesíti a m. t. vevõközönséget, hogy egy nagyobb mennyiségû nõi cipõt sikerült beszerezni, amit feltûnõ olcsó árban bocsájt a t. vevõk rendelkezésére.

Piac-u. 16. sz. Alföldi Takarékpálota.

Holland irodalmi-est a Csokonai-Körben

Folyó hó 7-én délután 5 órakor a Csokonai-Kör irodalmi estét rendez, amelynek mûsorán csupa holland-tárgy szám szerepel. Az est felolvasónõje D. von Schaick — von der Boon holland urnõ lesz, aki magyarul fog felolvasni Hollandiáról különös tekintettel annak irodalmára. — Von Schaickné urnõ neve már nem ismeretlen hazánkban. Már 1913-ban járt nálunk, sõt Budapestten előadásokat is tartott. — Azóta, hogy nálunk járt, magával vitte innen ennek a népnek a megszerettségét és hazánkban, Hollandiában, tollalval és élszóval is nagyon sokszor mutatott rá a magyarság önálló kulturérzékére, ami által megbecsülhetetlen szolgálatakat tett félreismeret nemzetünknek a művelt Nyugaton. Folyékonyan beszéli nyelvünket, jól ismeri irodalmunkat és történelmünket. Nevét Hollandiában is jól ismerik cikkei és fordításai révén. Meleg barátság fűzi Hollandia egyik legnagyobb jelenkori írónõjéhez, A. S. C. Vallis urnõhöz, akit Magyarországon is ismernek. Mai izolált helyzetünkben még a szokottnál is jobban meg kell mutatnunk azt, hogy tiszteljük és méltányoljuk azokat, akik hazánk önzetlen barátai a külföldön. Von Schaickné urnõ pedig az. Mutassuk meg tehát, amikor köztünk lesz, hogy értékelni tudjuk azt, ha valaki — úgy mint õ — szereti, védi hazánkat a külföldön és propagálja nemzeti értékeinket. Te gyük számára feledhetetlenül debreceni tartózkodását, mert úgy õ a saját személyében, mint az az ország, amelynek polgára, teljes mértékben megérdemlik ezt tőlünk.

Lichtei András büne

Hetekkel ezelõtt megírtuk, hogy a rendõrség sikkasztás miatt letartóztatta Lichtei András hivatalnokot. Ellene a rendõrség a nyomozást lefolytatta s Lichteit átadták a kir. ügyészségnek. Tegnap hallgatta ki dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd. A büns ember nem tagadta tettét. Elmondta, hogy a hivatal csekklapjait meghamisította és így tízmilliót sikkasztott el. Kihallgatása után dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd elrendelte elõzetes letartóztatását. Lichteit ellen az eljárás folyik.

A mezõgazdasági helyzet októberben

A gazdasági helyzetrõl és az elmúlt hónapban beállt változásról Sargoth Jenõ gazdasági fõfelügyelõ tett jelentést a közigazgatási bizottságban.

E szerint az idõjárás októberben változó, általában csapadékszegény volt, reggelenként dérral. — Csúpan 24-ike táján volt jelentékenyebb esõ. A száraz idõjárás lehetõvé tette a késõi termények betakarítását és a gazdasági munkálatait. A tengeri törés és takarítását teljesen, a répa ásását nagy részben befejezték. A cukor- és takarmányrépa termés közepes. Az õszi vetési munka sokat haladt elõre. A korai vetések általában jól keltek és fejlõdnek, a késõiek most kelnek. A megerõsödésükhöz csak csapadékra van szükség. Néhány rovarkárok mutatkoztak.

Az õszi repce általában jól fejlõdik. Helyenként itt is rovarpusztított.

Az OFB elrendelte a Richter Geodentõl megváltott 130 kat. ingatlanok kijelölt rokkantak részére való azonnali birtokbaadását.

Hírek

Nagyszabású templomi hangverseny

Közreadtuk már annak a hatalmas templomi hangversenynek a műsorát, melyet a Kálvinisták Templom-Egyesülete rendez nov. 8-án, délután fél 6 órakor a megújított Nagytemplomban. E nagyarányú hangverseny iránt máris óriási érdeklődés nyilvánult meg városunk közönségének körében s egyre-másra keresik a jegyeket, nehogy kima radjanak e ritka élvezetszámba menő alkalomból. — *Baltazar* püspök lesz az ünnepi szónok s a templom keleti karzatán meg fog zendülni a Máv. Filharmónikusok sokat jelentő zeneiséma is külön világítás mellett. Énekelné fog *Timár* Ila, a debreceni közönség dédelgetett énekesnője s két ének számmal fog szerepelni a híres *Kollégiumi Kántus*. A templom hatalmas orgonáját *Arok-háti* Béla orgonaművész szolnaltatja meg. Jegyek 20—10 és 5000 koronáért kaphatók a Központi ref. lelkészi hivatalban, Kálvin-tér 17. sz. és Mélius könyvkereskedésben, valamint előadaskor a templom bejáratánál. — A Templomegyesület e nagyarányú vállalkozása a felépítendő Kálvin-ház alapját fogja gyarapítani.

Abrecht főherceg a Hortobágyra megy vadászni

Legutóbb megírtuk, hogy a városi tanács dr. Magoss György polgármester és Vásáry István dr. kérte fel, hogy a várost a Széchenyi ünnepélyen képviselje és hogy gróf Széchenyi István szobrára Debrecen város koszoruját elhelyezze.

Ma értesítés jött arról, hogy Abrecht főherceg délután Debrecenbe érkezik. Miután pedig a felségs vendég a Hortobágyra megy vadászni, ahova a polgármester is el szokta kísérni, ennél fogva a Széchenyi ünnepélyre a polgármester helyett dr. Vargha Elemér főjegyző utazik Budapestre.

— *Tizenegyedikén lesz a városi közgyűlés.* E hónap 14-én Debrecen város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart. A megelőző munkálatok már folytak. A jog-és pénzügyi bizottság 11-én tart ülést.

— *Br. Podmaniczky Pál a Luther Szöv. ülésén.* — Az Egyet. Luther Szöv. szombat délután fél 6 órakor a Városháza dísztermében előadó-ülést tart. Dr. Rásó Lajos helyett br. Podmaniczky Pál lesz az előadó — E kiváló szónokra felhívjuk a nagyközönség figyelmét.

— *A Templomegyesület vezető-sége* felkéri mindazokat, kik a vasárnapi orgonahangversenyre szóló jegyek árusítására vállalkoztak, hogy az el nem kelt jegyeket vasárnap déli 12 óráig a központi lelkészi hivatalba eljuttatni sziveskedjenek. Ugyanott a jelzett ideig jegyek állandóan kaphatók 20, 10 és 5 ezer koronás árban.

— *Felhívás a Katholikus Otthon tagjaihoz és barátaihoz.* Folyó hó 1-től az Otthon vendéglőjében jó magyaros konyhát tartunk fenn, a hol szolid árak mellett — úgy kihordásra, mint bentékezésre — kapható lesz a jó magyaros koszt. Abonenseket elfogadunk.

4000 koronáért hétköznap a Debrecen és a Tiszántúli Hírlap közli 10 szavas alkalmi apróhirdetését.

Csökken a tífusz megbetegedések száma

Debrecen közegészségügyi viszonyai

Dr. Tüdös Kálmán m. kir. kormányfőtanácsos, Debrecen város tiszti főorvosa tegnap terjesztette be jelentését a közigazgatási bizottság ülésén.

A jelentés szerint a közegészségügyi viszonyok október hónapban mindig javultak. A születések 94-el haladtak meg a halálozásokat. *A hasi hagymázások száma csökkent, de a vörheny némileg szaporodott.* Bejelentett ronsoló toroklob 5, vörheny 29, kanyaró 2, szamarhurut 1, bárányhimlő 4, hasihagymáz 40, vérhas 3, fültőmirigylob 1, gyermekági láz 3. Halálos volt 4 hasihagymáz, 1 vérhas és egy gyermekági láz-megbetegedés. Megjegyzendő, hogy szeptember hónapban 60 volt a hasihagymáz esetek száma. Ehez képest az október havi 40 jelentékeny változást mutat, kivált ha figyelembe vesszük, hogy 6 beteg a vidékről hozatott be, tehát nem Debrecen terhel. A javulás az el-

rendelt és végrehajtott óvintézkedések mellett kétségtelenül a bekövetkezett állandó száraz időjárásnak tudható be.

A köztisztasági viszonyok kielégítőek. *A vízvezeték víze teljesen kifogástalan volt.*

Az őszi iskolavizsgálatok nagyjából befejeződtek, általában kielégítő eredménnyel. Egyes iskolákban hibákat is találtak, így a padló, ablak, fal néhol javításra szorul. *A ref. leánynevelőtábor egész nap használják, minek folytán se nem takaríthatók, se nem szellőztethetők kellően.* Az óvodák is zsufoltak. Született összesen 127 fiú, 102 nő, meghalt 67 férfi, 68 nő. házasságra lépett 99 pár.

A bizottság felhívta a polgármester figyelmét a mutatkozó hibákra és kéri, hogy azok kiküszöbölésére tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Rendőrgyalázásért három hónapi fogház

Mikor rendőr előtt szidják a rendőrt

A nyelvelésnek, a pletykázásnak keserves árát adta meg Kocsis Mártonné hajduböszörményi lakos. Addig szidta a közállapotokat, addig vadolta a rendőröket, míg végre megkapta megérdemelt büntetését: a törvényszék 3 hónapi fogházra ítélte. Az eset a következő:

Kocsis Mártonné hajduböszörményi lakosnak szomszédos a portája Ignát Imre államrendőrével. Kocsisné nénemasszony — tisztesség ne essék, mondván — szerette az italt és mint a tanuk vallomásából később kiderült, a tavasszal borközi állapotban férjével együtt ugy leest a szekérről, hogy jóideig nyomta utána az ágyat. Egyszer itókás hangulatban azután át-át szaladt Ignát né szomszédasszony-hoz egy-egy kis tereferére.

Különösen a rendőrséggel állt Kocsisné hadilábon és gyakran tett ilyen kijelentéseket: „Máriássy

rendőrfogalmazó is azért lötte magát föbe, mert része volt a Bársony gazda agyonverésében. Hallottam, hogy a rendőrségen fél lavor vért vettek! *Ha civil tette volna, felabaszották volna, de hogy rendőr tette, semmi baja nincsen!*”

Pár nappal ezután a következőket mondta: „A csendőrök agyonverték egy asszonyt a hadházi erdőben. — A rendőrök meg mind uri kommunisták!”

E szavakat azonban Ignát államrendőr is hallotta s tüstént megterte a feljelentést a nagyszájú asszony ellen. Tegnap vonta azután felelőségre Kocsisné a debreceni törvényszék Koháry-tanácsa igazgatás címén. Mivel a vád rábizonyult, a tanuk is mind rávallottak, a törvényszék 3 hónapi fogházra és 1 millió korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész és a vádlott felebbezték.

— *Rendőri hírek.* Kovács Lidi 27 éves hajdusoboszlói cselédleány csak most szabadult az ügyészség fogházából, hol lopásokért volt elítélve. Tegnap az ügyészségi fogházból átkísérték a rendőrségre. Innen ma hazatoloncolják Hajdusoboszlóra, illetőségi helyére. — Bionik Jánosné, hajduhadházi lakost tegnap a rendőrszem elfogta, mert nem tudott felvilágosítást adni, hogy hol járkált. Kiderült, hogy Bionikné Debrecen város területéről ki van tiltva. — Tegnap délután a Piac és Kossuth utca sarkán egy autó és egy szekér olyan éles kanyarban fordult ki, hogy karambol támadt. Ugy az autó vezetője, mint a kocsis ellen eljárás indult.

— *A vándorfényképész.* Nádudvar községben pár nappal ezelőtt megjelent egy titokzatos külsejű egyén. Aki első pillanatban rátekinett, eszébe jutott Ibsen nagyszerű drámájának egyik mellékalakja, a pompásan megrajzolt fényképész. Az illető tényleg fényképész volt — „enyveshátú” képekben utazott és néha úgy állította fel a fényképező gép állványát, hogy közben könnyen ellophasson egyesektől meggyámt. A nádudvari csendőrség Csikós László fényképészt őrizetbe vette és átadta a kir. ügyészségnek. Tegnap hallgatta ki dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd és előzetes letartóztatását elrendelte.

Krohn Áruház (Ógyentelek-tér)

lakásfelszerelési osztálya

A J A N L

2 szem. paplan schifonbéléssel	260
2 " " dupla cloth	290
2 " " " hójéher vattával	360
2 szem. paplan hójéher vattával, francia fantas e saténból	4.0
3 részes ágygarnitúra gyapjú birtból	550
3 részes ágygarnitúra, mennő gyapjuból	650
Reklám szolmószák	55
Lóopkrócz	98
Mairdez grátú lendamask	58

5 Arak ezer koronákban.

Mennyi adót fizettek Debrecenben a múlt hónapban

Lánczy Gyula miniszteri tanácsos kir. pénzügyigazgatónak a közigazgatási bizottságnak tett jelentése szerint október havában befolyt egyenes adóban 143.105 korona 44 fillér; házaszonrészesevésben 5256 korona 66 fillér, aranykoronában; állatforgalmi adóban 477.023.130 korona. Általános forgalmi adó készpénzben 1.579.955.027 korona; fényüzési adó 289.391.437 korona; illetékekben 616.941.265 korona; háztartásjövődékben 4.024.707.000 korona; állami kölcsön előlegben 389.427.899 korona; vegyes illetékekben 164.637.700 korona.

— *A város tiszteletdíjat ad a Hubertus versenyre.* Hétfőn zajlik le Debrecenben a Hubertus verseny. A városi tanács a tegnapi ülésen úgy határozott, hogy a győzők egyikének tiszteletdíjat ad és ezért megbizta dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnokot és Zöld József gazdasági tanácsnokot, — hogy vásároljanak valamely értéktárgyat..

— *Tíz százalék lesz az utadó.* A közigazgatási bizottság ülésén tegnap Balla Bertalan dr. tanácsnok beterveztette a polgármesteri jelentést és a közúti költségelirányzatot. E szerint a szükséglet 2620 millió, mellyel szemben 2608 millió a fedezet. A hiány tehát 12 millió. A jövő évi utadó 10 százalék lesz.

— *A Kereskedő Ifjak Dalköre* műsoros bálját holnap este fél 9 órai kezdettel fogják fényes keretek között megtartani, az Arany Bika szállóban. A bál előkészületeit már befejezték teljesen. A rendezőség mindent elkövet, hogy vendégei jól érezzék magukat és az estélyről kedves emlékekkel távozzanak. A fényesnek ígérkező bál iránt oly nagy az érdeklődés, hogy előre láthatólag az estély kitűnően fog sikerülni s így a rendezőség munkája nem vész kárba.

— *Újabb hat árusító bódé készült el.* Legutóbb megírtuk, hogy a város 18 bódét átadott a bérlőknek. Ugy értesülünk, hogy 6 árusító pavillon készült, úgy, hogy ezzel 24-re emelkedett a kész bódék száma. Ezeknek a bérbeadásáról külön pályázat utján gondoskodnak. Ennek a 6 bódénak az árát, 72 millió koronát, a tanács ki is utalta.

— *Március 20-ig lehet makkoltatni a Guton.* A városi tanács a külső Guton engedélyezte a makkoltatást, mely akkor veheti kezdetét, amikor a makkszedés befejeződik. Az engedély március 20-án vesztí hatályát. A kihajtott sertésekért 35.000 koronát kell fizetni darabonként. — A hajtócédulákat rögtön kiadják, amint a makkszedés bevégeződik.

— *Vak tüzilárma.* Tegnap délelőtt 11 órakor tüzet jeleztek a József kir. herceg-utca 60. szám alól. A tüzoltóság nagy készséggel kivonult, de kiderült, hogy a tüzjelzés valkárma volt. Az említt ház szomszédságában ugyanis kéményt égettek s a házbeliek az így keletkezett füstgomolyból tüzveszedelmet sejtettek.

— *Születések.* Az állami anyakönyvi hivatalhoz a következő szüléseket jelentették be: Sövényi Margit háztartásbeli, fiú, Gyula. Arany István munkás, fiú, István. Bordás Sándor kisbirtokos, fiú, Sándor. Kiss Zoltán helyiasutí tisztviselő, fiú, Zoltán. Hajzer Julianna háztartásbeli, leány, Julianna. Balkász Albert vasesztergályos leány, Erzsébet.

Fogházra ítelt szülésznő

A kir. Itélőtábla három hónapra emelte fel a büntetését

Fehérvári Péterné hajdudorogi asszonyt Szabó Sándorné hajdudorogi okl. szülésznő 1921. év nov. havában gyermekági láz ellen kezelte, azonban hivatásában gondatlanul járt el, orvosi beavatkozásról nem gondoskodott, minek következtében az asszony hosszabb ideig tartó betegségbe esett. — Ezért a kir. ügyész gondatlanság által okozott súlyos testisértés miatt emelt Szabó Sándorné ellen vádat azért, mert a hosszabb ideig tartott gyermekági láz betegségét ő idézte elő foglalkozásával járó hanyagságával.

A kir. törvényszék a folyó év február havában tartotta meg ez ügyben a fő tárgyalást és a vádlott bűnösségét megállapította és öt egy hónapi fogházra és 500.000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbításért, vádlott és védője felmentés és a büntetés súlyossága miatt éltek perorvoslattal.

A kir. Itélőtábla dr. Oláh Miklós tanácselnök elnöksége és dr. Váradi Sándor kuriai bíró előadása mellett tegnap tartotta meg a tárgyalást, amelyen a vádhatóságot dr. Wattai József főügyészi helyettes képviselte, míg a védelmet Czipott György ügyvéd látta el. A védelem bizonyítani igyekezett, hogy vádlottat gondatlanság nem terheli, sőt a sértett volt a mulasztó, mert vádlott utasítása dacára orvost nem hivatott.

A kir. Itélőtábla a bizonyítékok mérlegelésével helybenhagyta a vádlott bűnösségének megállapítását, sőt a büntetést három hónapra felemelte, ami ellen a védő a Kuriahoz semmisségi panaszt jelentett be.

— *Elveszett egy bőr, fekete női tarsoly (retikül), a Pacsirta-utca 54. sz. háztól a Simonffy-utca 2. sz. házig pénzzel és iratokkal. Miután szegény nyugdíjas özvegye, a megtaláló kéri, hogy szolgáltatssa be szerkesztőségünkbe.*

— *Felismert tolvaj leány. Tolvaj Ferenc Török Bálint utcai lakos tanyáján volt alkalmazásban Török Margit cselédleány, ki néhány nappal ezelőtt a tanyáról elszökött. Távozását követő napon megjelent a tanyán egy fiatalember s a leány után érdeklődött és elmondta, hogy tőle egy milliót lopott. Tegnap Török Margitot volt gazdája megismerte Debreczenben az utcán és itt átadta az egyik rendőrszemnek.*

80 koronás téglá Nagyfontosságú magyar találmány bemutatása Debreczenben

Csonka-Magyarország nagy gazdasági problémái között is legelső helyen áll és szinte halaszthatatlan feladatot alkot az építkezési kérdés megoldása. E ténynek tudatában rendezte tegnap délután a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara — a gazdaközönség, építő és épített érdekeltség nagy érdeklődése mellett — az építkezési költségek igen jelentékeny csökkentését eredményező magyar találmány, világszabadalom, a Later kézi téglaprés bemutatóját.

Korszakos jelentősége az új találmánynak abban áll, hogy míg a régi rendszerű kéziüzemű gépeken alig negyvenszeres erőt lehetett kifejteni, a bemutatott gép végső fokon ötezerszeres, sőt azon felüli erőt kifejtést tesz lehetővé, ami kb. száz légkörnyomásnak felel meg. Ez a kézi erőtől ezideig szinte elképzelhetetlen nyomás eredményezi, hogy a sajtó bármely az építkezés színhelyén található alig földnedves agyagból, televény földből, ezek egymással vagy homokkal, szikkel való keverékéből, minden kötőanyag nélkül oly szilárdságu téglat állít elő, mely pár napos légszáritás után minden továbbiak nélkül befalazható.

kül befalazható.

A gép maga alig 160 kg. súlyú. Tehát egy talicskán is továbbbitható. Kezelését fél órán belül a leg-egyszerűbb munkás megtanulhatja. Másodmagával és két gyerekkel napi 1500—2000 téglat könnyen állíthat elő.

A rendszer gazdaságos volta legszembetűnőbbben számszerűleg igazolható. Köztudomású, hogy a vályogtéglá ára vidékek szerint változó ugyan, általánosságban 250—350 korona között mozog; a vetés helyszínén. Az égetett téglá darabonkénti árát a szállítás, rakodás, stb. költségei helyszínén 800—900 koronára emelik. Ezekkel szemben az új téglá darabja fenti számú kiszolgáló személyzettel és 30—40 ezer korona napszámmal számítva *legfeljebb 80 koronába kerülhet.* Ez a feltétlen gazdasági előny biztosít szinte beláthatatlan jelentőséget az új rendszernek a családi lakóházak, gazdasági épületek, cseléd lakások, kerítések, stb. építésénél.

Érdeklődőknek minden e tárgyra vonatkozó kérdésben szívesen nyújt felvilágosítást a Tiszántuli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet, — Piac-u. 44. sz.

Ha a férj elveri asszonyát, nem követ el magánlaksértést

Családi háborúság a törvényszék előtt

Egy családi viszálykodásnak epilogusa játszódott le tegnap a debreceni törvényszék Koháry-tanácsa előtt.

Ptasinszky János 35 éves varsói születésű szoboszlói lakos 1922-ben vette feleségül Sívágó Margitot. A házasság nem volt boldog, az asszony el-alkalandozott a háztól. — Nemrégiben a férj észrevette, hogy felesége nem egészséges, ekkor elhagyta őt először hat hétre, de később újra összeköltöztek.

Mikor azonban az állapotok türelmetlenné váltak, Ptasinszky újra elhagyta feleségét. Pár nappal később hazament fehérműjéért, de felesége bezárta előtte az ajtót. A férj ekkor dühbe jött: betört az ajtót és jól elverte asszonyát.

Ptasinszkynek magánlaksértés címen feljelentést tett ura ellen, amelyet tegnap tárgyal a törvényszék Koháry-tanácsa. Először az elnök próbálta kibékíteni a házaspárt, ez azonban nem sikerült. Az asszony kérte férjét megbüntetni, azonban az ítélet felmentő volt: a bíróság kimondta, hogy Ptasinszky nem követett el magánlaksértést, mert házasságuk eddig még fel nem bontott.

és bevittette a mentőkkel az elme-egógyászati intézetbe. A lány Vas Vilma, háztartásbeli, debreceni lakos. Az elmeegógyintézetben ápolják.

A „Debreczen”, „Tiszántuli Hirlap” és a „Debreceni Hétfői Ujság” apró hirdetései a legeredményesebbek.

Tűz a Polgáry tanyán Bennégett két ló és egy tehén

Tegnap a déli órákban veszedelmes tűz pusztított a Vágóhid-töszomszédságában levő Polgáry István, ismert debreceni földbirtokos tanyáján. Eddig ismeretlen körülmények között kigyuladt déli 12 órakor a tanya egyik istállója. — Azonnal jelentették a tüzet a tűzoltóságoknak, ahonnan dr. Roncsik Jenő főparancsnok vezetésével alig egy órság nagy készséggel a tüzhöz kivonult. Mire azonban a tűzoltóság kiérkezett, az istálló porig leégett. A tűzoltóság számítván a város ezen részének vizszegény voltára, lajtokban vizet is vittek. A tűz azonban olyan heves volt, hogy az istálló megmentéséről szó sem lehetett. Az istállóban bennégett két ló, egy csikó, egy tehén. Az oltás munkája főként a tűz tovatérjedésének megállítására irányult. Ezt a tűzoltóság el is érte két órai megfeszített munka után. — Vizsgálat indult a tűz keletkezési okának kiderítése végett.

— *Halálözsegek.* Az állami anyakönyvi hivatalban a következő halálözseket jelentették be: Böszörményi Imre ref. 21 éves, Meszena-utca 4., — Deák Ferenc ref. 71 éves, Varga-u. 17., — Lipták Mihály ref. 24 éves, Tápióbicske, — Csontos István ref. 21 éves, Tószeg, — Kovács Béla József ref. 3 éves, Pávilon-laktanya.

A „Debreczen”, „Tiszántuli Hirlap” és a „Debreceni Hétfői Ujság” apró hirdetései a legeredményesebbek.

— *Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc-utcai templomban:* Pénteken este 4 órakor. Szombaton reggel egyenyed 8, délelőtt fél 11, délután fél 4 és este háromnegyed 5 órakor. Hétfőnapokon reggel háromnegyed 7 és este egyenyed 5 órakor. — A Kápolnási-utcai templomban szombaton reggel fél 8 órakor. — Az előljáróság.

x *Ki tud gyorsítani?* — Felhívjuk mindazokat a gyorsítani tudó nőket és férfiakat, kik gyorsíró készségüket fokozni kívánják és gyakorolni akarnak, vegyenek részt a Debreceni Gyorsírók Társasága gyakorló óráin. *Tandíj nincs.* — *Az órákat a Burgondia-utcai ipariskolában kedden, csütörtökön és pénteken este fél 7-től fél 8-ig tartják.* — Bármilyen rendszert követők résztvehetnek.

x *Öt órai tea táncsal* minden esté török és vasárnap délután az Arany Bika üvegtermében. Amerícan Jazz band játszik.

Csak egy cél felé!

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruha áruházába
hol nagyon olcsóért szép, jó és tartós
férfi, fiu ruhák, kabátok szerezhetők be.

DEBRECEN, PIAC UCCA, (közvetlen a „BIKA” alatt.)
KÉREM A CÉGRE ÜGYELNI!

Előre!

— Mindenkit érdekelni fog a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem ma este megjelenő szenzációs új száma.

— Nemzetgyalázásért elítélt vagonlakó. Miskolcon még a múlt év elején is volt néhány vagonlakó, kiknek mozgó lakásait az állomásfőnök intézkedésére kihúzták az állomásról. Egyedül Bencze Lajos segédtiszt vagonját hagyták régi helyén és ettől kezdve állandó volt Bencze és a vagonlakók közt az ellenségeskedés. Benczét különben is hazafiatlan embernek tartották és ezt csak megerősítette Benczének a következő kijelentése: „Nem tanítatom tovább erre a gazember magyar nyelvre a gyermekeimet”. Feljelentés folytán tegnap vonta ezért felelősségre a hazafiatlan irodatisztet a debreceni törvényszék Lakatos tanácsa és büntőssége bebizonyításán, a magyar nemzet megbecsülése elleni vétség miatt 6 hónapi fegyházra és 200 ezer korona pénzbüntetésre ítélték.

x Mit hirdet az Ingóságközvetítő (Calvin tér 19. ref. püspöki béraplota. Telefon 11-99.) Nagyszabású őszi vásárt tart az Ingóságközvetítő, amelyen a legjutányosabb áron szerezhetheti be szükségleteit mindenki. Páratlan alkalmi vételek: valódi mester-hegedű, gordonkák, gitárok, cimbalmok, dísz tárgyak, régi-ségek, két békebeli minőségű rész-ág, üstház üsttel, szobagőzfűrdők, komók, ingaórák, bélyeggyűjtemények, tükrök, mosdók, iskolatáskák tizenhátezer koronáért, káposztagyaluk, egy nagy komplett ablak-tok, vendéglői pult és mindenféle ingóságok. Butorosztályunk a leg-olesőbb áron ajánl: egész hálókat, vas és rézbutorokat, gyermek-ágyakat, összecusukható sodronybe-téles vaságyakat, fa és széntartókat, vasfogasokat, mosdókat és min-denféle butorokat. Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: futósző-nyegeket mindenféle színben és a legolesőbb áron, férfi és női téli-kabátokat, ruhákat, nagyon olcsó ággyerítőgarnitúrákat, mindenféle butorokat, ágy elé való gyanjusző-nyegeket és mindenféle ingóságok-akat. Keresünk megvételre: koreso-lyákat, kályhákat, hintaszékeket, betegtolókoscsikat, szobaklozeteket, benesereket, diványokat, iróasztalo-kat, bőrgarnitúrákat, könyvszekré-nyeket, varrógépeket és mindenféle ingóságokat. Az amerikai Under-wood-írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőben rendel-hetőek meg részletfizetésre is. Ha ismerőseinek külföldre ajándéktár-gyat akar küldeni, jöjjen el az In-góságközvetítőbe, ahol valódi bőr kézimunka ridikülök, bőrtárcák, — debreceni és hortobágyi emléktár-gyak, speciálítások kaphatók.

Tőzsde

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdén az irányzat tartott volt. Forgalom roszban bu-zában és tengeriben élénk. A hiva-talos árfolyamok teljesen változat-lanok.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 345—347, egyéb 347—352, 77-es tiszavidéki 355—360, egyéb 352—357, 78-as tiszavidéki 357—362, egyéb 355—360, 79-es ti-szavidéki 360—365, egyéb 357—362, sörárpa 320—350, takarm. árpa 240—260, köles 200—205, zab 205—255, tengeri 275—280, repce 610—620, korpa 157—160, rozs 225—230.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyitvasári felhajtás 3000, árak: könnyű 16—17, közép 18.5—19.5, nehéz 20—21.5.

Sport

A DVSC vezetősége bizik a győzelemben

— csanat szorgalmasan készül a mérkőzésre Nyilatkozik a vezetőség

Dacára a kedvezőtlenre fordult időjárásnak, bajnokesapatunk, a DVSC hihetetlen energiával készül a nagy erőpróbára, a vasárnapi Corinthián országos döntőmérkőzésre. Az egyesület vezetői, de a legutolsó tag is, a nagy match előkészületeivel van elfoglalva. Lázás tevékenység mindenütt, ami érthető is, mert hiszen ez a mérkőzés kikívánkozik a helyi keretektől és országos jelentősége van annak, hogy két vidéki csapat kerüljön be a legklasszikusabb vándordíj döntőjébe, amely ért neves fővárosi csapatok is vették.

A DVSC vezetői nagy reményeket fűznek a csapat vasárnapi szerepléséhez és épen ezért kérdést is intéztünk a DVSC vezetőségéhez a nagy match esélyeit illetően.

Ivánka Károly

szakosztályi elnök csupa bizakodás.

— Határozottan bizom csapatunk győzelmében, különösen ha száraz idő lesz. Az eddigi mérkőzéseken — KAOE, Vasas, KAC — a jóslásaim mindig beváltak, legfeljebb egy gól eltérés volt. — Bár nem ismerem a SzAK-ot, minimális differenciájú DVSC győzelmet várok. Ha a fiukban meg lesz az eddigi matcheken mutatott lelkesedés, odaadás, akkor határozottan várom és remélem a győzelmünket.

Szívesen nyilatkozik a temperamentumos, energiától duzzadó

Káldy Zsigmond

futball-igazgató is.

— Bizalommal tekintek a mérkőzés elé, bár nem ismerem a SzAK utóbbi formáját. De azért úgy gondolom, hogy a honi pálya, a hazai

A fekete kávé

ha tiszta és hamisítatlan, olyan különlegesség, amit minden órban szívesen élvezünk.

Meinl-kávé
MEINL GYULA Rt.
Debrecen, Ferenc József-ut 59.
Telef. 4—93.

6000 koronáért vasárnap három napilap: Debrecen, Tiszántúli Hirlap és a Debreceni Hétfői Ujság közül tíz szavas alkalmi apróhirdetést.

közönség biztatása és a mindent beleadó lelkesedés, ami a fiukat át fogja hatni, a győzelemhez fogja segíteni csapatunkat.

Csinek Aladár

a folyton mosolygó „ifi” intező mar pesszimiztikusabb, csak eldöntetlent vár.

— A DVSC védelem masszívabb, a halvesor talán egy arnyalattal tem póbiróbb, azonban a SzAK csatársor viszont határozottan jobbnak látszik. A játékosokon mulik, hogy egyesületünknek megszerezzék ezt a nagy dicsőséget.

Szép bizakodás és hisszük mi is, hogy a DVSC most már honi pályán, honi közönség előtt a legnagyobb erőfeszítést fogja produkálni és győzelemmel hervadhatatlan habért fűz eddigi dicsőséges szerepléséhez.

A DEAC.

uszószakosztálya szombaton este 6 órakor az Egyetemi Körben a téli tréning megbeszélése végett ülést tart.

Minden drágult, csak az apróhirdetés lett olcsóbb. Hétköznap négyezer koronáért két napilapban a „Debrecen”-ben és a „Tiszántúli Hirlap”-ban teheti közzé tíz szavas alkalmi apróhirdetését. Vasárnap hátezer koronáért három lap közli ugyanazt, a „Debrecen”, a „Tiszántúli Hirlap” és a „Debreceni Hétfői Ujság.”

Felelős szerkesztő: Pálffy József.
Nyomatott a Tiszántúli Hirlap r. t. könyv- és lapkiadó-vállalat nyomdájában.

3 perccel alatti hajmosás legújabb párisi módszer szerint, villanyszáritás mellőzve. — Henni hajfestés
Ramlinger hölgytödrásznál
Varga-utca 1. (Iparbank.)

Préc kárpitos
Hatvan ucca 41. szám.
Hencserek, diványok, Szalon és bőrgarnitúrák.
Leszállított árakban kaphatók

Hosszulejáratu (35 évre törleszté-terjed) ses kölcsönt folyósít nagy és közép birtorka
OLCSÓ KAMAT mellett
Dr. Balazs Jenő
bankháza, Piac-u. 89. Telefon 143.

Elsőrendű kárpitos
munkát készít
SZABÓ JOZSEF VARGA UCCA 1
Berzsey fotelek, garnitúrák raktáron.

Készíték a legújabb divat szerint

öltönyöket
450,000 kor. Ugyszintén feiltöket és télikabátokat a legjutányosabban.
Szabó István
Szent Anna-u. saroküzlet

Sodrony-ágybetétet

legjobb minőségűt készít

NEUMANN

PETERFA-UTCA 10.

Olcsó hus

I. r. marha hus 14.000 K

II. r. marha hus 10.000 K

és így tovább mindenféle hentes áru sokkal olcsóbb, mint a városban. Juh hus szintén olcsó
Zsir, szalonna.

Kiss B. Béla Kih. egyesület
17. szám

Szörmeruhát

legolcsóbban beszerezhető és alakíthatja legújabb divat szerint

Kőváry szücsnél

PIAC-U. 42., Pannonia-udvar.

Debreceni kertészeti kiállításon

Steinfeld díjjal kitüntetett

DEMETER ISTVAN

rózsatenyésztő, szarvas

Bokor-rózsái

őszi kiültetésre míg a készlet tart

legszebb fajtákban kaphatók a

debreceni képviselőnél

iff. Balogh Vilmos

okl. kertésznek

Vigkedvü Mihály-utca 14. szám.

Patkány

és egér 24 órán belüli kiirtá-ható szabadalmazott irtó-szerrel. Nagyon olcsón kapható

STERN

testküzlemben, PIAC-U. 10.

Bikváros szemben.

Ugyanott poloska és sváb bogár-irtó szerből nagy raktár.

„Méliusz”

könyvkereskedés nyidonságai;

Dr. HERPAY GABOR:

Nemes csadók Debreczenben

dra K 80 ezer

Dr. Ilyeialvy Vitéz Géza:

Államháztartástan és pénzügytan

K 105 eze

Dr. Marton Géza:

Római magánjog elemeinek tankönyve

K 133 ezer

Oldh Gábor:

A Táltos fia K 56 ezer

A patkánybűvölő K 35 ezer

Zoltai Lajos:

Települések egyházas és egyháztalan falvak, Debrecen város mai határa

és külső birtokai területén a XI—XV századokban K 40 ezer

Dr. Grósz Emili:

Előadások, beszédek, tanulmányok

K 75 ezer.

Zajcsek Altonz:

Az eb nevelése és kiképzése K 120 ezer

Apró hirdetések

hétköznapon két helybeli ujságban a DEBRECZEN-ben és TISZANTULI HIRLAP-ban 4 ezer korona. — **Vasárnapon** három helybeli ujságban a DEBRECZEN-ben, a TISZANTULI HIRLAP-ban és a DEBRECENI HÉTFOI UJSÁG-ban 6 ezer korona. Munkát vagy alkalmazást keresőknek 50% engedmény. — Apróhirdetését feladhatja: a központi kiadóhivatalban: *József kir. herceg-utca 1. sz.* (Bika-épület, volt Arany Bika mozgó helyiségében, Mélinusz könyvkereskedésben Piac-utca 26., Springer József könyvkereskedésében Piac-utca 38. szám, Antalfy József könyvkereskedésében Szent Anna-utca és Varga-u. sarok, Turai trafikban Hungária kávéház mellett, Kónya László Kossuth-u. 2., Groskó Györgyné Széchenyi-u. 6., Szöllösi Sámuel Hatvan-u. 1., Révész Lajosné Péterfia-u. 11., Gruden Ferencné Péterfia-u. 57., özv. Papp Ferencné Szent Anna-utca 41., Czabán Nándor Czepléd-u. 22., Szabó Mihály Hadházi-út 10., özv. Bessenyei Albertné Csapó-u. 88., Kovács András Kút-u. 11., Kocsák György Bethlen-u. 52., Meskó Györgyné Hatvan-u. 70., Zsuróvits Ferenc Miklós-u. 44., Karacs Béla Kékes-u. 69., Hadzsi Istvánné Hunyadi-u. 13., Hegedűs János Homokkert, Szabó Kálmán-u. 26. sz., Szabó Ferenc Csapókeri állomási trafik.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-33. számú telefonon ad a kiadóhivatal.

AJÁNLAT

Ablakok minden nagyságban kaphatók Blattner Kálmán ablakgyárban Szív-u. 14.

Tűzifa és szén legelőnyösebben beszerezhető Erdélyi tűzifa beosztatalinál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93.

Reggeli abonoma, tejszalicabos kávé 5000 korona. Galambos-cukrászda, Kossuth-utca 11.

Kiváló kávé mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható. — Dégenfeld-tér 11. szám.

Legújabb modelli bársonykalapok 130 ezertől kezdve. Turin, Pacesirta uca 41.

A kintünben bevált valódi „Rákóczi pillu” kizárólag „Rákóczi” gyógyszerármban, kapható. Széchenyi-u. 56. Külsővásártér.

Kötöttgombok és gombolók teveszorból, selyemből gyári árban. — Zsinórgyár, Piac uca 32.

Vendéglőmet megnyitottam Péterfia-utca 59. sz. „Kékmaeszkához”. Nagyszabású hurkaestélyt rendezek zenével. Kérem szives pártfogásukat, Szakál József.

Bor, erősen bakáros zamatos házir literenként csak 14.000 K kapható vasárnaponként 10-4 óráig. Poroszlóay-út 53.

Őszi ültetésre virágzó árvácskát kéknefeljtésével növényeket sok fajokban gyümölcsfákat, díszbokrokot, magas törzsű köszmetéket, továbbá levágott Chrysanthemumokat darabonként és csokrokban kaphatók, Fűvészkert-u. 4.

Pianinó bérbe kapható Schmidt zongorarakartárban.

Perfekt ügyes varrónő házakhoz ajánlkozik napi 60 ezer koronáért. Kigyó uca 14.

Női kalapokat rövid idő alatt olcsón készítenek, alakítanak. Cserepes u. 16. sz.

Soffőrviszóra szakemberen előkészít Kiss gépműhely soffőriskoláján, Erzsébet u. 20.

Kóserkoszt naponta 20.000 K, Szív uca 6. szám, második udvar.

Gépirónő perfekt azonnali belépésre kerestetik. Jelentkezés délután 3 és 6 óra között Bika-bérház I. emelet 6.

Kereskedelmi utazók és ügynökök kiterjedt, elitt ismerettséggel állandóan alkalmaztatnak. Intelligens megjelenés megkívánatik. — Megkeresések eddigi foglalkozás, bevezettség és igények fizetés ismerettségével „Betéti Társaság” jellegével a Tiszántuli Hírlap kiadóhivatalába kéretnék.

LAKÁS, ÜZLET

Két rendbeli kétszobás lakás költések hozzájárulásával bérbe vehető. Cim a kiadóban. 220

Egy világos pince raktárnak, — vagy műhelynek kiadó. Domb-u. 20. 195

Jó forgalmu kézimunka-üzlet — azonnal átadó a központban. Cim a kiadóban. 208

Különbejárta szobát keres garcon úr, esetleg déli étkezéssel. Péterfia-utca 8. 200

Egyszerű kétszobás lakást keresek. Városháza, trafik, Piac-u. 209

Két 11 méter hosszú 5,50 széles köépület lühelynek, raktárnak kiadó. Szív-utca 14. 223

Forgalmas helyen szabóüzlet 6 millióval átvehető. Cim a kiadóban. 244

Elcserelem kerti lakását belvárosi 3 szobás központival. Piac-utca 46., trafik. 241

3 és 4 szobás lakás központban átadó. Piac-utca 46., trafik. 242

Kiadó uca butorozott szoba Péterfia uca 39. sz. 260

Különbejárta szoba butor nélkül központban kiadó. Cim a kiadóban. 258

Csapó uca forgalmas részén üzlethelyiség jutányosan átadó. Cim a Tiszántulinál. 259

ALLÁST KAP

Tüchtig, jó megjelenésű utazó utazásban jártas, szabad jeggyel rendelkező előnyben, felvétetik, cim a kiadóban.

Mosogató leányokat felveszek. — Farkas, tápint, gondnok, kollégium

Ujságírók fixfizetéssel és magas jutalékkal felvétetnek. Jelentkezni Drabik, Verbőczy uca 12. — 181

Ügvedői irodában jártas, perfekt gépirónő keresek november 15-iki belépéssel. Cim dr Borbély Miklós, Sas uca 3. 264

Elsőrendű önállóan dolgozó nagy munkás, kisiparos állandó alkalmazást nyerhet Piskolty uriszabónál, Hunyadi uca 14. Egyenruhához értő előnyben. 247

Fodrászegédet szombat-vasárnapra felvesz Balogh, Nyugati u. 14. szám. 265

Egy szoba, konyha sertéstartással, aprójószágártással, külön pad, belépéssel kiadó. Cim a kiadóban. 267

Butorozott uca szoba villanygal garconnak kiadó. Hűvelyes **Varóleányok** felvétetnek Kőváry zártkörű. Piac uca 42. 269

KERESLET

Társat keres! Helybeli jól bevezetett iparvállalat üzlet nagyobbítás miatt, szükséges tőke 50-150 millióig. Értesítéseket kérem a Debreczen kiadóhivatalába „Társat keres” jellegre leadni. 162

Huszonöt évi gyakorlatlalt bíró kereskedő állást elfogad vagy társat keres. Helyiségen van. Cim a kiadóban. 205

Fűszerkereskedő segéd üzletbe vagy irodába, bankba pénzbeszedőnek, kézbesítőnek ajánlkozik. — Esetleg uradalomban, uraságnál bármilyen foglalkozást elvállalna feleségével együtt. Cim B. L. Honvéd uca 9. szám. 119

Egy szegényebb sorsu öreg asszonyt családtagul veszek, ki egy szoba, konyhás lakását átadja. — Cim a kiadóban. 265

Kényszerkölcsön, hadikölcsönkötvényeket vesz dr Balázs bankháza. Piac uca 89.sz. Telefon 143. 245

Házvezető ajánlkozik magános urnál középkori nyugdíjas özvegy urnó. Cim a kiadóban. 251

Takaréknyit keresők! Angyalházán és Nyugszompustán 20 öl szalma, tengeriszár, török, polyva eladó. Kürthy János, Hajdusoboszló H14

Perzsa szövő-állvány eladó. Csapó-u. 44., hátul az udvarban, pincében. 193

Házvevő, Vargakertben Tóth Kálmán uca 18-a., 18-b. számú házak folyó hó 11-én a törvénytörvényes árverési termében elárvereztetnek.

Eladó a Katz-telep 18. sz. ház beköltözhető lakással, nagy konyhakerttel. Értekezni ugyanott. 254

Aklalmi vétel. Jutányos áron megvehető egy kifogástalan állapotban levő kétajtós pénzszekrény, melynek magassága 170, szélessége 82, mélysége 38 cm. Bővebb felvilágosítást nyújt a Hajdunánási Kölcsonos Segélyező Egylet igazgatósága. 7-a

Egy nagy gramofon eladó Szent Anna uca 27. Értekezni 1-3-ig. — **Debrecenszky** kárpitos mester — Halköz 8. sz. Kész hencserek, diványok, bőr és berzely garnitúrák állandóan raktáron. Javításokat olcsón készítenek. 8-a

Árverési hirdetés. Szombaton délelőtt 10 órakor Hajdubagason egy cséplőgarnitúra bírósági végrehajtó közbenjötté mellett elárvereztetik.

Eladó palma és kaktusz Rákóczi uca 15. 257

Társat keresek 100 millióig nagyobb budapesti cég itten létesítendő fiók-üzlethez, tőke biztosítva. Leveleket „Fényes jövedelem” jellegre a Tiszántuli Hírlap kiadóhivatalában. H12

Apróhirdetés

hétköznapon

két helybeli ujságban a

DEBRECZEN-ben

és a

TISZANTULI HIRLAP-ban

4 ezer korona.

vasárnapon

három helybeli ujságban

DEBRECZEN-ben

TISZANTULI HIRLAP-ban

és a

DEBRECENI HÉTFOI UJSÁG-ban

6 ezer korona.

Munkát vagy alkalmazást keresőknek 50 százalék engedmény

Tizezrek olvassák! Biztos siker, gyors eredmény!

Allást keres tisztességes fiatalember, esetleg tanulóknak is elmegy. Akik a megbízhatóságra pályáznak, irjanak Hajduböszörménybe Kapusi Mártonnak Gyöngyvirág uca 2316. H15

ELADAS

Úrhölgyek! Angol és francia női divatterembe készülnek: kabátok 400.000, kosztümök 300.000, ruhák 100.000 koronáért. Bálint Margit, Péterfia 60.

Kéteszes 8 méteres szín raktárnak, istállónak, deszkából. Szív-u. 14. szám. 221

Negyvenhárom kitűnő férficélpék, átmeneti kabát, perzsa-kabát gallérral eladó. Piac-u. 58., III. lépcső. I. emelet, jobb sarok.

Eladók különféle nőruhák, szörmebunda, posztókabátok, kosztümök, bluzok, aljak, kalapok, férfi gumnikabát, stb. Köznapokon Fűvészkert-u. 14., emeleten jobbra. 199

Szabóasztal nagyméretű és egy kis sparthel eladó. Maróthy-u. 6. 189

Eladó Pesti-u. 69. számú modern szép ujház, palatető, alapincézett, mindenütt villany, víz. Értekezhetni köznapokon Fűvészkert-u. 14. sz. Bélyeg-otthonban. 203

VEGYÉS

Uriember irodámban felvétetik. Jelentkezni lehet délután. Pataky, Csapó-u. 19. 215

Benzin-motor 5 Hp és egy körfűrész-asztal eladó. Házaknál való fűtésre is alkalmas. — Egy 600 mm. átméretű Máv. cséplőszekrény eladó. Kétmalom-u. 5. 207

Télire való nyári rózsaburgonya az ipariskola udvarban bármilyen mennyiségben kapható 147

Vidéki urnó leányával debreceni urisaládnál december, január, február hónapokra teljes ellátást keres. Ajánlatokat a feltételek megjelölésével Ujfehértó vasúti állomásra kér S. Szabóné Dósa Irén.

Pénzkölcsönt, öt-tíz milliót, keresek magas kamatra. Cim a kiadóban. HS

Egy főiskolai hallgató megismerkedne szép és kedves urileánnyal. Levelet „Gazdász” jellegre kéri kiadóba. 249

Fényes jövedelemnek levele van Tiszántuliba. Kérem átvenni. 250

Középkori uriaszony megismerkedne uriemberrel. Jelige: „Unalmas délutánok”. 252

Téj 100 literig keresek, de csak felezettent. Kocsák kereskedő. — Bethlen uca. H16